

ger, som der fra flere Medlemmers Side ønskedes, ikke vilde blive foretagne, men at det kun vilde føre til, at der aldeles ikke vilde udkomme nogen Lov. Det ærede Medlem har nu vel med stor Sikkerhed udtalt, at det var nemt at faae afgjort disse forskjellige Ting, som der efter hans Mening skulde forandres, og at der ikke var Noget iveien for at faae indsat disse Ændringer, som han ønsker, ved at sende Sagen tilbage til det andet Thing. Men jeg vil tillade mig at spørge det ærede Medlem: Hvilken Sikkerhed havez der for, at Saadant vil ske, hvilke Garantier kan det ærede Medlem stille for, at Lovforslaget ikke helt forsvinder ved at sendes tilbage til det andet Thing? Seg veed ikke, om det ærede Medlem tror her at kunne tale for et saa stort Parti i det andet Thing, at han med Sikkerhed kan sige, at Saadant let vil lykkes, og at Saadant nemt vil afgjøres.

Det er forøvrigt ikke om selve Ændringsforslagene's Indhold, jeg har ønsket at udtale mig; thi det forekommer mig, at Sagen ved 1ste Behandling er bleven saaledes gennemdrøjet, at der ikke kan være nogen Tvivl tilfæde hos Noget om, at uagtet der hos ikke saa Medlemmer her i Salen, med god Høje var et Ønske om Forandringer i Lovforslaget, saa levede dog forskellige Hovedbetragtninger disse Medlemmer til at give Afkald paa og søge disse Forandringer gennemførte for Eiden, og det forekommer mig derfor, at efter hvad der saaledes er passeret ved 1ste Behandling, er det — jeg haaber ikke, at de ærede Forslagsstillere ville tage mig det ilde op, naar jeg siger det — mindre hensynsfuldt mod Thinget at stille Ændringsforslag, som de forud ikke blot ikke have noget Haab om at se vedtagne, men som de have en bestemt Visshed for ville blive forkastede. Derved vil jo kun opnaas, at Forslagsstillerne ville nøde ærede Medlemmer af Thinget, som have megen Sympathi for Indholdet af Ændringsforslagene, i den Forlegenhed at maatte stemme mod disse af andre Grunde end dem, som kunde ligge i Forslagene's eget Indhold. — Jeg tror derhos, at det fra alle Side maa erkjendes, ogsaa fra de ærede Forslagsstilleres Side, at der vindes noget særdeles stort og godt ved at kunne faae Lovforslaget til Lov, som det nu foreligger, fordi de Principer og de Tanker, som i forrige Session fandt enstemmig Tilslutning i dette Thing, have fundet i det foreliggende Forslag et fylldigt Udtryk. Ved her at vedtage dette, er det af hele Rigsbagen anerkjendt, at man ikke bør fortsætte med private Baneanlæg, men gaa over til Statsbaneanlæg. Det er anerkjendt, at der er Høje til at erhverve for Staten privat anlagte Baner, som ere knyttede til Statsbanenettet, at udfjæbe de Private, som med store Opoffrelser have anlagt saadanne Baner. Dette er anerkjendt derved, at der er givet Regjeringen Bemyndigelse til nu at fjerne den ene af disse Baner. Det er derhos anerkjendt, at det vil være rigtig med Hensyn til

Sidebaner til Statsbanen at gaa over til et langt lettere Jernbanesystem end det letteste af dem, vi hidtil have anvendt, hvorved der vil spares mange Penge for Staten; det er anerkjendt, at med Hensyn til saadanne Sidebaner bør Staten for at fremme Anlægget deraf fordrø Tilflugt fra Kommunerne og fra Provindserne; det er anerkjendt, at der bør være Lighed tilfæde i Betingelserne for produktiv Virksomhed, og at Erangen hertil bør afhjælpes og vil i flere Egne af Sjælland og Fyn blive afhjulpen ved dette Lovforslag. Og endelig erkjendes det, at den Arbejdsstrang, som er tilfæde, vil ved Jernbanebygning kunne erholde en hensigtsmæssig Hjælp, at der er Penge i Statskassen, som trænge til at faae en nyttig Anvendelse istedetfor at ligge ledige, at der er store Interesser, som staa paa Spil og som lide Skade, hvis der ikke nu efter saa lang Tids Forløb paany kan begyndes paa Jernbaneanlæg. Alt dette skal man dog ikke kaste bort i det aldeles usikre Haab om og blot med det ærede Medlems Garantier for, at vi kunne faae Alt, hvad vi ønske. Det vil jeg paa det Bestemteste fraraade. Saa vel med Hensyn til de Linier, som mangle, og som jeg kunde ønske vare satte ind i Loven, saaledes Alsens Banen og Skive—Glyngøre Banen, som med Hensyn til de Forandringer, der ere foregaaede med Hensyn til Faaborg Banen har baade jeg og flere ærede Medlemmer, tilstræffelig præciseret vort Standpunkt ved 1ste Behandling; men jeg skal tilføje den Betragtning, at fordi der vedtages en Jernbanelov af et vist Indhold nu idag eller imorgen eller paa Mandag, er det dermed aldeles ikke givet, at denne Lov ikke kan forandres. Det er jo ikke givet, at de Ændringer, som flere ønske, ikke kunne komme ind i en følgende Session. Vi have jo paa vor Jernbane-lovgivningsomraade talrige Exempler paa Sligt. Ærede Medlemmer ville erindre, at da Loven af 10de Marts 1861 var vedtagen, blev Loven paa et enkelt Punkt, nemlig med Hensyn til Linien Horsens—Aarhus, forandret ved tre eller fire forskellige Love, som i de paafølgende Sessioner vedtoges. Hvad vilde være til Hinder for, at der med Hensyn til den Bestemmelse, som er indført i det foreliggende Lovforslag angaaende Forholdet mellem Jæstere, Forpagtere og Giere, og som jeg, skjøndt jeg ikke tror den i Virkeligheden vil have Meget at betyde, dog i Principet har anerkjendt var urigtig og mindre heldig affattet, blev tilveiebragt en saadan lille Ændring ved senere Lovforslag, uden derved at risikere at give bort, hvad man nu kan erholde ved at vedtage dette Lovforslag uforandret. Hvad er til Hinder for ved en senere Lov at tilføje baade Alsens—Lommerup Banen og Skive—Glyngøre Banen? Vedtagelsen af Loven hviler paa den Forudsætning — og det er en af Grundene, hvorfor man har udstedt disse Baner — at man har ment ikke at ville binde Statskassen for længere Tid end 3